

Historische kerken en musea staan vol met werk van de familie Faydherbe, een Mechels kunstenaarsgeslacht uit de zeventiende eeuw. **In Meesterlijk laat Bernard Vandeginste de familie zelf haar verhaal vertellen, waardoor ze als het ware tot leven komt.**

SVEN VAN HAEZENDONCK
MECHELEN

Je mag in Mechelen geen historische kerk binnenwandelen of je treft er werk aan van de Faydherbes. Via Rubens in Steen zet de stad hem sinds kort in de verf. Architect en beeldhouwer Lucas Faydherbe, de bekendste telg van de familie, was namelijk een leerling van Peter Paul Rubens. Maar wat brengt een West-Vlaming die in Nederland woont ertoe om een boek te schrijven over een Mechelse kunstenaarsfamilie uit de zeventiende eeuw?

"Op een gegeven moment kwam ik iemand tegen die zich Oratoriaan noemde. Die bracht me bij Anna Maria van Schurman, een Utrechtse geleerde die wordt beschouwd als de eerste feministe van Nederland. Zij mocht college volgen aan de pas opgerichte universiteit, maar ze mocht zich niet inschrijven en ze kon geen titel behalen. Toen vroeg ik me af of er in het Vlaanderen van de zeventiende eeuw ook zo'n feministe was", vertelt Bernard Vandeginste.

Nicht of tante

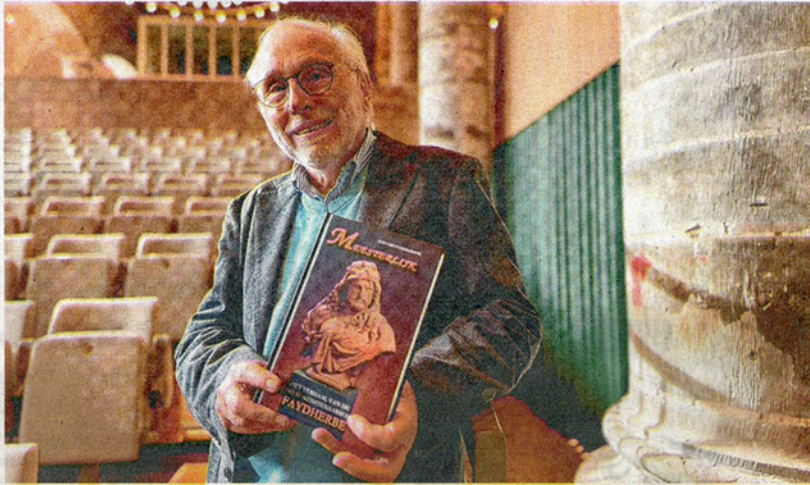
Die zoektocht bracht hem bij Maria Faydherbe. "Toen ik daar verder onderzoek naar deed, kwam ik haar niet tegen, maar een hele familie. Voor mij zat daar een boek in, omdat het onderwerpen wat er rond de familie gebeurde zo'n fantastisch verhaal is", zegt Bernard. Over Maria Faydherbe is nogal wat te doen. In het recent verschenen jaarboek van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen werpt François Van der Jeught een nieuw licht op de kunstenaars. Na onderzoek komt de Mechelaar tot de conclusie dat ze de dochter was van Antoon Faydherbe, en dus een nicht van Lucas.

"Ik laat Faydherbe alles ondervinden en ik neem de lezer mee naar de zeventiende eeuw. De Faydherbes spelen dus zelf de hoofdrol"

Bernard Vandeginste
Auteur

"Wij weten niet wat haar plek in de stamboom is. De ene zegt dat ze de tante is van Lucas, de andere de nicht. Ik heb ook een keuze moeten maken in die opvattingen. Ik koos voor tante. Mocht ze de nicht zijn, dan zou ze ontzettend jong zijn geweest toen ze

Bernard (81) laat kunstenaarsfamilie herleven in boek

Bernard Vandeginste raakte gefascineerd door het verhaal van de Faydherbes en schreef er een boek over.

© SVEN VAN HAEZENDONCK

een Mariabeeldje maakte dat aan haar wordt toegeschreven", legt Bernard uit. Hoewel Maria hem bij de Faydherbes bracht, vormt ze niet de entree van zijn boek. "Het boek heb ik geschreven voor een breed publiek. Voor ik daaraan begon, heb ik veel publicaties gelezen over de familie. Ze wordt altijd beschreven vanuit het gezichtspunt van de 20ste en 21ste eeuw", vertelt de auteur.

Daarbij ligt vooral de focus op de realisaties van het kunstenaarsgeslacht. "Voor mij is dat afstandelijk. Ik laat Faydherbe alles ondervinden en ik neem de lezer mee naar de 17de eeuw. De Faydherbes spelen dus zelf de hoofdrol. Zij onderhandelen met hun opdrachtgevers, of ze zijn tevreden over een werk. Als je een verhaal zo'n touch geeft, gaat de familie leven. Dat heb ik geprobeerd. Daardoor zijn alle dialogen natuurlijk fictie, maar de hoofdfeiten zijn allemaal non-fictie", legt Bernard uit.

Voor breed publiek

De auteur koos voor die aanpak om het boek interessanter te maken voor een breed publiek. "Als je publicaties leest, is dat voor mensen die toch al een bepaald niveau hebben. Je moet al een beetje wilskracht hebben om daar door te gaan, terwijl ik hoop dat mensen mijn boek uitlezen. Toen ik het schreef, had ik soms het gevoel dat ik er zelf bij was", zegt Bernard. Over wat hij zelf het mooiste kunstwerk vindt, moet hij niet lang nadenken. "Dat is voor mij het grafmonument van aartsbisschop Andreas Creusen in de Sint-Romboutskathedraal. Ik wil er vergif op innemen, Lucas Faydherbe heeft daarvoor zijn eigen 'kop' gebruikt (lacht)."

Van Lucas Faydherbe wordt ook gezegd dat hij niet veel van bakte toen hij als architect de Onze-Lieve-Vrouw-van-Hanswijk-

basiliek ontwierp. "Sommigen zeggen dat hij een slechte architect was. Hij was waarschijnlijk wel een goede architect, maar een slechte bouwmeester. De basiliek vind ik magnifiek gedaan. Als het zonlicht door het glas van de koepel schijnt, wordt dat Mariabeeld verlicht. Dat is toch fantastisch bedacht?"

"Toen ik het boek schreef, had ik soms het gevoel dat ik er zelf bij was"

Bernard Vandeginste
Auteur

Luc Van Hoeylandt, die na tien jaar al vijftien boeken over Mechelen heeft uitgegeven, is vol lof over het werk van Bernard. "Ik ben dat boek beginnen te lezen en ik ben niet gestopt. Ik vond het ongelooflijk goed. Het gaat niet alleen over de Faydherbes, maar over het Mechelen van de 17de eeuw. Je ruikt de stank van de urine, je hoort de kreten of het gefluister. Het lijkt inderdaad alsof je erbij bent. Je wordt in dat verhaal gezogen", zegt hij. Ook Peter Paul Rubens en Michiel Coxie komen in het boek voor.

Meesterlijk telt 256 bladzijden en is te koop voor 34,50 euro.